

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA

2. Dinî Hitabetin İlkeleri

Dinî hitabet tebliğ, davet, vaaz, irşat vb. uygulamaları kapsayan çok yönlü bir faaliyettir. Din görevlileri, muhataplarına aktardıkları mesajın anlaşılması ve benimsenmesi için çalışırlar. Bu yüzden hitabet tekniklerini doğru ve etkin bir şekilde kullanmaları gerekir. Kur'an-ı Kerim'de ve Allah Resulü'nün (s.a.v.) sünnetinde bu yeteneğin nasıl kullanılması gerektiğine dair bazı ilkeler yer almaktadır.

DEĞERLENDİRELİM

“İyilikle kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur.”

Fussilet suresi, 34. ayet.

Yukarıdaki ayeti din hizmetlerinde hitabetin önemi açısından değerlendiriniz.

Kur'an-ı Kerim'de Hitabet İlkeleri

Kur'an-ı Kerim hitabet ile ilgili belli başlı ilkeler ortaya koymuştur. Bu ilkeler, tebliğ, davet ve irşat gibi görevlerde özenle dikkat edilmesi gereken ilahî emirler içermektedir. Kur'an da yer alan ilkelerden bazıları şunlardır:

Etkili ve güzel konuşmak: İnsanları düşünmeye yönleltmek, müjdelemek, uyarmak, soru-cevap tekniğini kullanmak, söz-davranış uyumu, muhatapın duygularına hitap etmek, muhataba olumlu yaklaşmak.

Dinî hitabette olumlu neticeler alabilmek için insanları etkileyecek, onların vicdanlarını harekete geçirecek, dokunaklı sözlere ihtiyaç vardır. Kur'an-ı Kerim'de;

... وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا

“...Onlara öğüt ver ve onların içlerine tesir edecek söz söyle!”⁶ buyrulur. Konuşmanın tesirli olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu nedenle hatip konuşmasında akıcı ve etkileyici bir üslup kullanılmalıdır.

6 Nisa suresi, 63. ayet.